

Quddiem I-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 089/2018

ZH (“I-ilmentatrici”)

vs

***Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)*
("BOV" jew "il-Bank") u *BOV Asset Management Ltd. (C18603)*
("VFM" jew "BAM", flimkien
"il-provdituri tas-servizz")**

Seduta tal-15 ta' Jannar 2019

L-Arbitru:

Ra I-ilment li qed isir kontra I-provdituri tas-servizz li jittratta I-investiment fil-*La Valette Multi Manager Property Fund* ("LVMMPF" jew "Fond"), sotofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.*

L-ilmentatrici ghamlet investiment fil-Fond ta' €32,088.01 fil-11 ta' April 2006.¹

L-ilmentatrici issottomettiet li I-Bank naqas fil-konfront tagħha. Hija spjegat li meta inizjalment investiet flusha hasbet li dan I-investiment kien wieħed sikur li ser iħallilha qligħ u qatt ma hasbet li I-Bank ma kienx ser jagixxi fl-interess tagħha.²

Fis-sena 2011, L-ilmentatrici irceviet €22,847.21 minn fuq I-investiment wara li accettat l-Offerta mill-Bank ta' €0.75 għal kull sehem fuq il-Fond.³

¹ A fol. 7

² A fol. 4

³ A fol. 4 u 8

L-ilmentatrici sahket li accettat din l-Offerta “*ghaliex ma xtaqtx li ngarrab iktar telf u sforz ukoll il-biza’ li stajt nispicca ma niehu xejn*”.⁴

L-ilmentatrici sahket ukoll li meta accettat l-Offerta hi ma kinitx konxja ta’ x’kienu ezatt l-investigazzjonijiet mill-MFSA u wisq inqas li l-Bank seta’ naqas fil-konfront tagħha fil-qadi ta’ dmirijietu.⁵

L-ilmentatrici issottomettiet li l-Offerta tal-Bank ma kinitx magħmula in *bona fide* “*u ghalkemm il-Bank kien sostna bil-qawwa li kien kapaci jirribatti l-allegazzjonijiet li saru, dan ma kienx il-kaz*”.⁶

Gie sottomess li fiz-zmien li kellha taccetta l-Offerta hija ma kinitx mgharrfa dwar ir-rapporti li nhargu mill-MFSA li kkonkludew li l-Bank naqas jonora l-obbligi u r-responsabilitajiet tieghu fil-qadi ta’ dmirijietu.⁷ L-ilmentatrici sahket li hija soffriet dannu peress li s-somma li giet offruta mill-Bank ma kinitx ekwivalenti għas-somma li hija kienet investiet.

L-ilmentatrici spjegat li hija kienet giet infurmata li mhux ser tiehu flus izjed minn dawk li irceviet ta’ €0.75 għal kull sehem fuq il-Fond peress li hija kienet ikklassifikata bhala investitur professionali u kienet taqa’ f’wahda mit-tliet kriterji applikabbli.⁸ L-ilmentatrici sahket li kieku hi kienet investitur professionali kienet iccaqlaq l-investiment tagħha meta ratu niezel.⁹

L-ilmentatrici talbet li tingħata lura €0.25 minn kull sehem mixtri fil-11 ta’ April 2006, u indikat li għandha tircievi lura s-somma ta’ €7,615.74, li giet mahduma bhala d-differenza fuq it-total ta’ ishma ta’ 30,462.945 li kellha fil-31 ta’ Marzu 2011,¹⁰ u l-ammont ta’ €22,847.21 li irceviet mill-Offerta tal-Bank.¹¹

Ra r-Risposta tal-Provdituri tas-Servizz fl-intier tagħha li essenzjalment qiegħda f’dan is-sens:

⁴ A fol. 4

⁵ Ibid.

⁶ Ibid.

⁷ Ibid.

⁸ A fol. 76

⁹ Ibid.

¹⁰ A fol. 55

¹¹ A fol. 4

L-esponenti jirrispondu illi t-talbiet tal-ilmentatrici ma jistghux jintlaqghu għar-ragunijiet segwenti kif ser jirrizulta f'aktar dettall f'din ir-risposta:

1. Illi in linea preliminari, is-Sinjurija Tieghu l-Arbitru m'ghandux il-kompetenza taht il-ligi biex jiddeciedi dwar il-*validità o meno* tal-kuntratt ta' tranzazzjoni, jew jekk jorbotx il-kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet, u semmai tali kwistjoni jekk titqajjem għandha tigi deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv;
2. Illi in linea preliminari ukoll, is-Sinjurija Tieghu l-Arbitru għandu qabel xejn jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu stante tranzazzjoni li għandha s-setgħa ta' sentenza li ghaddiet in gudikat.¹² Mingħajr limitazzjoni ghall-generalità tas-suespost dan jirrendi l-ilment *de quo* frivolu w vessatorju *ai termini* tal-artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta;
3. Illi in linea preliminari wkoll, u mingħajr pregudizzju għas-suespost, is-Sinjurija Tieghu l-Arbitru għandu wkoll jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu fil-konfront ta' BAM u BOV stante illi s-Sinjurija Tieghu l-Arbitru għandu s-setgħa li jittratta biss ilmenti li jkunu tressqu minn "klijenti eligibbli";
4. Illi, in linea preliminari u mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-intimati BAM u BOV m'humiex il-legittimi kontraditturi f'dawn il-proceduri;
5. Illi in linea preliminari wkoll, u mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-ilmentatrici la għandha d-dritt u lanqas l-interess guridiku li tippromwovi dawn l-istanzi stante li bieghet u ttrasferiet d-drittijiet kollha tagħha inklu drrittijiet litigju fil-konfront tal-intimati, u allura ma tistax illum tezercita dritt li m'ghadux tagħha stante li kien gie debitament trasferit *inter alia* lill-intimati u dan jikkostitwixxi wkoll ksur tad-dritt fondamentali tal-intimati li jgawdu l-proprietà tagħhom;
6. In linea preliminari ukoll, u mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-ilment huwa preskrift:
 - (i) Kwalunkwe azzjoni li għandha l-effett li tirrexxindi l-kuntratt li bih l-ilmentatrici ittransiget mal-intimati hija preskritta bit-trapass ta'

¹² Artikolu 1729(1) tal-Kodici Civili – Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta

sentejn u dan abbazi tal-artikolu 1222 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta; u

- (ii) Minghajr pregudizzju ghas-suespost, anke li kieku ghall-grazzja tal-argument il-kuntratt ta' tranzazzjoni kelli jigi skartat, it-talbiet tal-ilmentatrici msejsa fuq allegazjonijiet ta' responsabilità *extra contrattuale* jew *aquiliana* huma preskritti *ai termini* tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta u kwalunkwe talba msejsa fuq xi kuntratt hija preskritta *ai termini* tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
7. Fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatrici ddikjarat hi stess li hija "*experienced investor*" u dan kif ukoll ikkonkludew ukoll Marccus Partners and Mazars Group skont l-*Independent Review* li tqabbdju jaghmlu mill-MFSA.
8. Fil-mertu wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, fi kwalunkwe kaz l-ilmentatrici ma sofriet ebda dannu bhala rizultat ta' xi imgiba illegali tal-intimati, u li fl-ebda cirkostanza l-intimati, ma huma responsablli ghall-hlas lill-ilmentatrici ta' kwalsiasi somma in linea ta' danni jew xort'ohra.
9. L-ispejjez ta' dawn l-istanzi għandhom jigu ssopportati mill-ilmentatrici.¹³

Sema' lill-partijiet u ra l-affidavits tagħhom.

Ra l-atti l-ohra tal-kaz.

Jikkonsidra:

Preliminari

Sfond u Fatti ewlenin

Fit-13 ta' Settembru 2005, twaqqaf il-*La Valette Multi Manager Property Fund* ("LVMMPF" jew "il-Property Fund" jew "il-Fond"), sottofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.* ("SICAV"). Fir-rigward tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.*, *il-Valletta Fund Management Ltd.* ("VFM") u *l-Bank of Valletta p.l.c.* ("BOV") kienu

¹³ A fol. 17 u 18

rispettivamente il-*Manager* responsabili ghall-amministrazzjoni generali u l-immanigjar tal-investimenti tas-SICAV u tal-Fond filwaqt li l-BOV gie inkarigat bhala *Custodian* tas-SICAV u tal-Fond.

Il-BOV kien ukoll intermedjarju, biegh u ta pariri lill-investituri tal-Fond, u anke kien inkarigat mid-distribuzzjoni tal-isha fil-Fond. *Insight Investment Management Ltd.* kienu ingaggati mill-VFM bhala “Sub-Investment Manager” sabiex ikunu jistgħu jassistu fl-immanigjar tal-assi tal-Fond.

Dan il-Fond kien licenzjat mill-MFSA bhala fond li kelle jinbiegh bhala *Professional Investor Fund (PIF)* lil investituri ta’ esperjenza u dan skont il-ligijiet, regoli, kundizzjonijiet tal-licenzja, *guidelines* li għandhom x’jaqsmu ma’ investimenti ta’ dan it-tip. Dan ifisser li dan il-Fond kien wieħed regolat u dovut isegwi dawn in-normi.

Dan il-Fond beda jinbiegh fuq skala kbira, fost l-ohrajn mill-Banches tal-BOV u inbiegh, mhux biss lil investituri professjonal, imma wkoll lil hafna *retail clients*. Numru kbir ta’ investituri hadu sehem f’dan il-Fond referut ukoll fil-qosor f’din id-deċizjoni bhala l-“*Property Fund*” jew “*LVMMPF*”.

Kif rikjest mil-ligi, meta tnieda dan il-Fond hareg is-Supplementary Prospectus tal-1 ta’ Settembru 2005, u diversi Prospetti Supplimentari ohra.

L-ghan tal-Fond gie deskrītt bhala wieħed li jinvesti fil-proprietà biex jipprovi lill-investituri tieghu dhul u tkabbir fil-kapital billi jinvesti f’fondi ohra ta’ investimenti li jinvestu fil-proprietà.

Skont is-Supplementary Prospectuses li hargu l-provdituri, kien hemm diversi restrizzjonijiet, fosthom, restrizzjoni kif jinvestu li kienet taqra hekk:

*“The limit on the level of gearing that the Fund’s underlying real estate property funds may be exposed to is of a maximum of 100% of their respective net assets.”*¹⁴

F’Settembru 2007, il-prezz ta’ kull sehem beda niezel. Fis-7 t’Awwissu 2008, il-VFM infurmat lill-investituri li kien qed jigi sospiz il-fidi mill-Fond b’effett

¹⁴ Din ir-restrizzjoni hija indikata bhala *Investment Restriction (v)* fil-Prospett Supplimentari originali tal-1 ta’ Settembru 2005, u fi Prospetti Supplimentari ohra ta’ wara b’eccezzjoni fis-Supplementary Prospectus tat-18 t’Awwissu 2010, fejn hi mnizza bhala Restrizzjoni Numru (vi). Għalhekk se tigi referuta fit-text kollu ta’ din id-deċizjoni bhala ‘*Investment Restriction (v)*, fil-qosor IR(v)’.

immedjat liema fidi baqa' sospiz sal-2010. Dan kien ifisser li min kellu bzon il-flus u ried jifdi l-investiment tieghu ma setax.

Fl-2010 saru laqhat ghall-investituri bl-iskop li jigu mwaqqfa '*Side Pocket*' u '*Main Pool*' li gew deskritti mid-Diretturi tas-SICAV bhala: is-*Side Pocket* li kien jinkludi dawk il-fondi li kien investa fihom il-Fond li kellhom "*it-talbiet ta' fidwa sospizi jew differiti u/jew issospendew id-determinazzjoni tal-valur nett tal-assi*", filwaqt li fil-*Main Pool* iddahhlu "*I-assi li kienu zammew livell sufficjenti ta' likwidità u li ghalihom il-kumpanija tinsab f'pozizzjoni li tistabbilixxi valur kredibbli.*"

L-azzjonisti inghataw ishma maghrufin bhala *Side Pocket Shares* u *Main Pool Shares*.

Il-Malta Financial Services Authority ("MFSA"), ir-regolatur tas-settur, dehrilha li kellha tagħmel diversi inkjesti biex tistabbilixxi l-fatti u tagħti dawk id-direzzjonijiet li kienet tista' tagħmel skont il-ligi.

Filwaqt li kienu għaddejjin inkjesti mill-MFSA li kien għadhom ma gewx konkluzi, il-BOV għan-nom tieghu kif ukoll għall-Grupp BOV inkluza l-VFM, għamel dik li ssejħet Offerta¹⁵ sabiex jixtri l-ishma tal-investituri fil-fond bil-prezz ta' €0.75 kull sehem.

Din l-Offerta harget fis-26 ta' Mejju 2011,¹⁶ u l-investituri kellhom jiddeciedu jekk jaccettawhiex jew le sat-30 ta' Gunju 2011.

Din l-Offerta kienet wahda kundizzjonata, it-termini u l-kundizzjonijiet tagħha stabbiliti mill-BOV mingħajr ebda diskussjoni tagħhom mal-investituri. Fosthom, iddahħlet il-kundizzjoni li min ser jaccetta l-Offerta kien qed jirrinunja għal kwalunkwe drittijiet legali li kellu jew jista' jkollu kontra l-Grupp BOV, id-Diretturi tal-Bordijiet tagħhom u l-impiegati.

F'ittra li bagħat il-BOV lill-investituri¹⁷ ingħad lilhom li setghu jaccettaw l-Offerta u setghu ma jaccettawhiex, u gie enfasizzat li ftehim bonarju skont it-termini u

¹⁵ Referuta fit-test kollu ta' din id-deċiżjoni wkoll bhala "l-Offerta".

¹⁶ Ittra mibghuta mic-Chairman tal-BOV f'isem il-Grupp BOV datata 26 ta' Mejju 2011.

¹⁷ *Ibid.*

kundizzjonijiet tal-istess Offerta kienet l-ahjar triq biex jigu evitati proceduri twal fil-Qorti.

Dawn it-termini tal-Offerta ma kinux accettabbi għall-MFSA.

Fit-28 ta' Gunju 2011, jififeri jumejn qabel ma għalqet l-Offerta, l-MFSA, skont l-Artikolu 15 tal-*Investment Services Act*, harget direttiva lill-BOV li kienet tghid li l-accettazzjoni tal-Offerta kellha tkun mingħajr pregudizzju għad-drittijiet li investituri seta' kellhom għal kumpens jew, addirittura, li jigu mpoggija fis-sitwazzjoni finanzjarja li kellhom qabel ma għamlu l-investiment fil-Fond.¹⁸

Din id-Direttiva kienet giet appellata mill-BOV quddiem il-*Financial Services Tribunal*, però, liema appell ma baqxax jigi segwit.

Diversi ilmenti li kienu għamlu l-investituri mal-MFSA kien għadhom mhumiex decizi.

Sadanittant, sitt ijiem qabel għalqet l-Offerta, jififeri fl-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA harget zewg rapporti dwar il-mod kif il-provdituri tas-servizz kienu investew il-flus tal-investituri in konnessjoni mar-restrizzjonijiet ta' investiment u dwar il-monitoragg tal-istess Fond.

F'dawn ir-rapporti, l-MFSA sabet li l-BOV u l-VFM kien ikkommettew diversi nuqqasijiet.

Fir-rapport datat l-24 ta' Gunju 2011,¹⁹ li kien jittratta dwar l-obbligli li kellu l-BOV fil-monitoragg ta' *compliance* mal-*Investment Restrictions* inseriti fil-Prospett Supplimentari, l-MFSA sabet diversi nuqqasijiet, fosthom, li:

- i. il-BOV applika hazin l-*Investment Restriction (v)* tal-Prospett Supplimentari u, għalhekk, naqas mill-obbligli tieghu “*of care and diligence required of Licence Holders with regard to their conduct of business*”;²⁰
- ii. il-BOV naqas mir-responsabbiltajiet tieghu li jissorvelja li l-Fond jaderixxi mal-*Investment Restriction (v)* u, għalhekk, ma mexiex mal-obbligu tieghu ta’ “*due care and diligence in the best interests of the Fund and its unit*

¹⁸ Media Release 3/11/2011

¹⁹ Report on the MFSA's investigation on the manner in which Bank of Valletta p.l.c. fulfilled its duties with regards to the monitoring of compliance with the La Valette Multi Manager Property Fund Investment Restrictions.

²⁰ Ibid. p 8

holders”,²¹ li l-BOV ma kellux procedura tajba (*proper procedures*) sabiex ikun jista’ jissorvelja lill-VFM u *Insight fil-Leverage Investment Restriction* u ma kisibx informazzjoni bizzejjad sabiex ikun inkonfortat li l-Fond kien qed jigi, “*managed in line with Investment Restriction (v) to enable accurate reporting in the annual Custodian Report to unit-holders*”;²² li kellu deficjenzi fiz-zamma tar-records tieghu.²³

Minhabba dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta’ €197,995.²⁴

Fir-rapport l-iehor dwar il-VFM, bl-istess data tal-24 ta’ Gunju 2011, l-MFSA sabet nuqqasijiet fil-qadi ta’ dmirijietha ghal dak li għandu x’jaqsam mad-dmirijiet tagħha ghall-osservanza tal-*Investment Restrictions* tal-Fond. Fost dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA semmiet li l-VFM kienet applikat hazin l-*Investment Restriction (v)* u, għalhekk, “*having therefore fallen short of the level of care and diligence required*” u kisret diversi regoli li kienu japplikaw ghaliha u ma kinetx agixxiet fl-interess tal-klijenti u tas-suq. Kellha wkoll deficjenzi biex tissindika kif kienu qed jinvestu l-fondi l-*Insight* li kien is-Sub-Manager.²⁵

L-MFSA immultat lill-VFM is-somma ta’ €149,821.

Il-BOV hareg *Company Announcement* li tħid li kien se jappella din id-deċizjoni tal-MFSA. Però, f’*Company Announcement* li hareg, sussegwentement, fit-18 ta’ Lulju 2011, il-Bank habbar li mhux ser jappella ghaliex kellu konkorrenza kbira ghall-Offerta u, flimkien mal-VFM, ma riedux itawwlu l-kwistjoni.

Ir-rapport l-iehor dwar prattici ta’ bejgh ta’ *units* fil-*Property Fund*, l-MFSA hargitu fit-22 ta’ Gunju 2012, kwazi sena wara li għalqet l-Offerta.

L-MFSA sabet diversi nuqqasijiet fosthom: nuqqas ta’ pariri tajbin (*inappropriate*) lill-klijenti kif ukoll sabet prattici ta’ “*misleading information*” lill-

²¹ *Ibid.* p 9

²² *Ibid.*

²³ *Ibid.* p 10

²⁴ *Ibid.*

²⁵ *Ibid.* p. 8-9

klijenti, kif ukoll ksur ta' diversi regolamenti li jirregolaw it-thaddim tan-negoju applikabbi dak iz-zmien.²⁶

Ghalhekk imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €203,350.

Il-Bank hallas il-multa u l-appell li kien ghamel quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra parti minn din id-decizjoni li gie irtirat mill-BOV minghajr ma accetta l-ebda responsabbiltà legali.

Għall-MFSA, l-Offerta ma kinetx ikkonkludiet il-kaz, kif kienet l-intenzjoni tal-BOV li min jehodha kien ikun qed icedi kwalunkwe dritt legali kontra l-BOV. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Gunju 2011, l-MFSA obbligat lill-Bank biex jizgura illi l-accettazzjoni ta' din l-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju għal kwalunkwe dritt li whud mill-investituri kellhom għal kumpens jew, addirittura, jergħu jitpoggew fil-qaghda finanzjarja tagħhom qabel ma investew fil-Property Fund.

Permezz ta' ittra tal-1 ta' Gunju 2012,²⁷ l-MFSA infurmat lill-BOV li kienet se tigi appuntata kumpanija professjonal li tagixxi b'mod indipendenti sabiex, fost affarijiet ohra, kellha tikklassifika lill-investituri bhala dawk li kienu jikkwalifikaw bhala ‘experienced investors’ u ohrajn li ma kinux jikklassifikaw bhala “experienced investors”, bl-intenzjoni li min ikun eligibbli jithallas kumpens mill-BOV.

Giet appuntata id-ditta ta' Mazars, li r-rapport tagħhom tlesta fil-21 ta' Jannar 2013.²⁸ L-MFSA ghaddiet lista ta' investituri li, skont dan ir-rapport, kellhom jingħataw kumpens, u l-BOV hallas lil dawk l-investituri li kienu eligibbli skont ir-rapport tal-Mazars.

Skont dawn il-kriterji gie deciz min kelli jingħata kumpens u min ma kellux jingħata kumpens. Minkejja li l-BOV kien nizzel fl-Offerta li din kienet tikkonkludi l-kaz għal min jaccettaha, (*in full and final settlement*), xorta wahda għamel hlasijiet lil diversi investituri skont kif stabbilit mill-Mazars.

²⁶ Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.

²⁷ Ittra mid-Direttur Generali tal-MFSA lic-Chairman tal-BOV annessa bhala Exhibit 1 quddiem il-Financial Services Tribunal fil-kaz: BOV vs MFSA.

²⁸ Mazars - Independent Expert's Report, 21 January 2013.

Il-Bank of Valletta p.l.c., f'isem il-Grupp, hallas din id-differenza lil numru ta' investituri, izda ohrajn li nstabu li kellhom "I-esperjenza" jew li t-tranzazzjoni kienet fuq bazi ta' "Execution Only" ma inghatawx id-differenza bejn dak li investew u l-ammont imhallas bl-Offerta jew minghajrha.

Eccezzjonijiet Preliminari

Eccezzjonijiet dwar Gurisdizzjoni

Il-provdituri tas-servizz qajmu tlett eccezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m'ghandux jisma' dan il-kaz ghaliex m'ghandux il-kompetenza taht il-ligi li jiddeciedi dwar kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet li saret *res judicata* liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv; li ghalhekk l-ilment huwa wiehed frivolu u vessatorju *ai termini* tal-Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 u li fil-konfront tal-BAM u l-BOV l-ilmentatrici mhijiex "*klijent eligibbli*".

L-Arbitru ser jittratta dawn l-eccezzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji gie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tieghu. Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jigi mitlub jiddeciedi, izda hija stabbilita fuq kriterji oggettivi li l-legizlatur deherlu li għandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta,²⁹ l-Arbitru għandu l-kompetenza li "jisma' l-menti skont il-funzjonijiet tieghu taht l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imgiba ta' provditur tas-servizzi finanzjarji." M'hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista' jisma' kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsahhah minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bhala dik li "jittratta l-menti m'ressqa minn klijenti eligibbli." L-istess, m'hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa' fil-parametri tal-istess Kap. 555.

²⁹ Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555

Ghalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun “*klijent eligibbli*” u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun “*provditur tas-servizzi finanzjarji*” skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

“*Klijent eligibbli*” huwa definit bhala:

“*klijent li jkun konsumatur ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lili l-provditut tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovoxi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta’ xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.*”³⁰

L-istess artikolu jipprovo li ““*klijent’ għandu jinkludi, persuna fizika, inkluzi s-successuri tagħha fit-titulu jew mikrointrapriza.*”

Il-ligi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

““*provditur tas-servizzi finanzjarji’ tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun gie licenzjat jew awtorizzat xort’ohra mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta skont l-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta jew kull ligi ohra tas-servizzi finanzjarji, inkluz izda mhux limitat għal servizzi ta’ investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta’ kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...*”³¹

L-ilmentatrici odjerna hija klijenta eligibbli filwaqt li l-provdituri tas-servizz huma provdituri tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tidhol hekk kif jigu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-ligi u, galadárba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma’ ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tieghu, basta jkun marbut ma’ xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u moghti minn provditur ta’ servizz li jaqa’ taht id-definizzjoni tal-ligi.

Il-legizlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru hliet għal dak li jipprovo l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru “*jista’ jagħti rimedju pekunjarju għal kull ilment sa massimu ta’ €250,000.*”

³⁰ Kap. 555, Art. 2

³¹ *Ibid.*

Li kieku l-legizlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fic-cirkostanzi li qed jghidu il-provdituri tas-servizz, allura, kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-legizlatur m'ghamlux.

Għalhekk l-Arbitru qed jichad l-eccezzjonijiet dwar kompetenza u, galadarba gie deciz li l-ilmentatrici hija klijent eligibbli u tista' tressaq l-ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tagħha u ser jikkonsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qalu l-provdituri tas-servizzi finanzjarji li qed isostnu li l-kaz huwa wieħed magħluq ghaliex seħħet tranzazzjoni bejn il-partijiet liema tranzazzjoni għandha l-effett ta' res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta' dan, il-provdituri tas-servizz jagħmlu referenza għal dak li jipprovdi l-Kodici Civili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provdituri tas-servizz kien qed joffru, servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provdituri tas-servizz mhumiex xi kumpanija ordinarja li dahlet f'xi kuntratt semplici ma' kontraent iehor, imma huma kumpaniji li jahdmu fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u huma soggetti għal skrutinju akbar, anke minn regoli *ad hoc*, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

Dan gie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport tagħha tal-22 ta' Gunju 2012,³² fejn għamlitha cara li l-BOV kien suggett ghall-guidelines applikabbli qabel l-2007 u l-*Investment Services Rules* minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummerciant u, għalhekk, japplikaw għal din ir-relazzjoni guridika kemm ligijiet, regoli u regolamenti praktici u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet supervizjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke ligijiet u Direttivi³³ li saru biex jagħtu proteżżejjon lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni guridika li nholqot bejn l-ilmentatrici u l-Bank m'hijiex wahda regolata esklussivament mill-Kodici Civili u fejn *si tratta* relazzjoni bejn konsumatur u kummerciant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Ligijiet

³² Report on the MFSA Investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.

³³ Kap. 555, Art 19(3)(c)

ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintuzaw espressjonijiet mhux gusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodici Civili u l-Kodici tal-Kummerc.³⁴

L-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Kaz Nru. 028/2016 deciz minnu fit-23 ta' Frar 2018,³⁵ u semma r-ragunijiet ghalfejn ma sehhettx tranzazzjoni bejn il-Bank u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kuncett tal-*pacta sunt servanda* f'dawn il-kazi fejn si *tratta* kuntratt bejn konsumatur u kummerciant kelli l-limitazzjonijiet tieghu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' accettazzjoni saru f'cirkostanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq ghazla hlief li jaccetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu tagħha, u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed icedu d-drittijiet litigjuzi tagħhom, jew li b'xi mod kienu qed icedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, għandhom jitqiesu klawsoli ingusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddahħlu.

Galadarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'għandhom l-ebda effett, għalhekk jitqies li ma seħħet l-ebda tranzazzjoni bejn l-ilmentatrici u l-provdituri tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-kaz.

Peress li, kif ingħad, l-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod "ekonomiku u mhaffef",³⁶ qiegħed jagħmel referenza għal dak li gie deciz minnu fil-Kaz Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018,³⁷ u r-ragunijiet u l-motivazzjoni li ta' f'dak il-kaz f'dan ir-rigward għandhom jħodd wkoll għal dan il-kaz.

Għalhekk l-Arbitru qed jichad l-eccezzjonijiet dwar kompetenza u, galadarba gie deciz li l-ilmentatrici hija klijent eligibbli u tista' tressaq l-ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tagħha u ser jikkonsidrah.

Eccezzjoni li l-BOV u l-VFM m'humiex il-Legittimi Kontraditturi

³⁴ Kap. 378, Art. 47(B)

³⁵ Link: <https://financialarbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20plc%20et.pdf>

³⁶ Kap. 555, Art 19(3)(d)

³⁷ Dan il-kaz jinsab fuq il-link: <https://financialarbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20plc%20et.pdf>

Dwar l-eccezzjoni li l-Bank mhuwiex il-legittimu kontradittur l-Arbitru m'ghandux ghalfejn jidhol wisq fil-fond ta' din l-eccezzjoni ghax jidher evidenti li kien il-Bank li biegh il-prodott lill-ilmentatrici u l-ilmentatrici hija gustifikata li tagħmel l-ilment kontra min bieghilha l-prodott.³⁸

Il-Bank dahal f'obbligi kuntrattwali ma l-ilmentatrici u, għalhekk, huwa evidenti li huwa l-legittimu kontradittur.

Però, peress li l-ilment huwa indirizzat lejn il-mod kif inbiegh il-prodott, u l-prodott inbiegh mill-Bank u il-VFM (BAM) ma kinetx involuta f'din it-tranzazzjoni, ma kienx hemm relazzjoni guridika mal-ilmentatrici f'dan ir-rigward u, għalhekk, il-VFM (BAM) m'hijiex legittimu kontradittur u qiegħda tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju.

Eccezzjoni li l-Ilmentatrici m'ghandux Interess Guridiku

Dwar l-interess guridiku tal-ilmentatrici, l-Arbitru jhoss li jkun adegwat li jingħad li l-ilmentatrici għandha interessa reali, attwali u personali u johrog minn vjolazzjoni ta' dritt. L-ilment li għamlet jista' jiproduci rizultat pekunjarju jew vantagg ghaliha u huwa guridiku u bbazat fuq dritt pretiz u, għalhekk, għandha interessa guridiku. Barra minn hekk, galadarba hija "*klient eligibbli*" skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, hija għandha d-dritt tressaq l-ilment tagħha quddiem l-Arbitru.

Eccezzjonijiet dwar Preskrizzjoni

Il-provdituri tas-servizz qed jeċcepixxu l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 1222 u 2153 u 2156 tal-Kodici Civili.

Skont l-Artikolu 1222, kwalunkwe azzjoni li għandha l-effett li tirrexxindi kuntratt hija preskritta bit-trapass ta' sentejn.

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 qed jiġi invokat għaliex, skont il-provdituri tas-servizz, it-talbiet tal-ilmentatrici huma msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* u huma preskritti skont l-istess artikolu.

³⁸ A fol. 58

Dwar l-ewwel eccezzjoni tal-preskrizzjoni ibbazata fuq l-Artikolu 1222(1) tal-Kodici Civili, l-istess artikolu jistabbilixxi li:

“Meta l-ligi f’xi kaz partikolari ma tistabbilixxix zmien aqsar, l-azzjoni għar-rexxissjoni minhabba vjolenza, zball, eghmil doluz, stat ta’ interdizzjoni, jew nuqqas ta’ età, taqa’ bil-preskrizzjoni eghluq sentejn.”

Jigifieri dan l-artikolu jghodd għal meta min jiftah azzjoni, f’dan il-kaz ilment quddiem l-Arbitru, dik l-azzjoni tkun ibbazata fuq ir-rexxissjoni. L-ilmentatrici mhux qed titlob rexxissjoni tal-obbligazzjoni u, għalhekk, mhuwiex il-kaz li jigi applikat l-Artikolu 1222 (1) tal-Kodici Civili.

Għalhekk din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

L-eccezzjoni l-ohra tal-preskrizzjoni hija bbazata fuq l-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 li jghid li

“L-azzjoni ghall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b’reat taqa’ bi preskrizzjoni bl-egħluq ta’ sentejn.”

Dwar din il-preskrizzjoni, l-Arbitru jagħmel referenza għal dak deciz fis-sentenza:

Go p.l.c. vs Charles Dimech,³⁹ fejn il-Qorti qalet:

“Illi l-Qrati tagħna dejjem irritennew illi il-preskrizzjoni ta’ sentejn imsemmija fl-Artikolu 1917 tal-Ordinanza VII tal-1868 (dak li illum hu l-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili) hija applikabbi għad-danni extra-kontrattwali jigifieri dawk li gejjin mhux minn inadempjenza ta’ obbligazzjoni imma ‘ex delictu vel quasi’.

Meta d-danni huma ‘ex contractu’ ghax gejjin minn vjolazzjoni ta’ obbligazzjoni, l-preskrizzjoni hija dik ta’ hames snin u mhux ta’ sentejn.”

Barra minn hekk, kif intqal mill-Qorti tal-Appell fil-kawza **Avv. Dr. Pio M. Valletta pro et noe vs Jeno Torocsik et deciza fis-7 t’Ottubru 2016:**

“Il-preskrizzjoni ta’ sentejn li tolqot l-azzjoni għal danni li ma jkun ux kagunati b’reat hija applikabbi biss fil-kaz ta’ danni indipendenti minn obbligazzjoni kuntrattwali (Stivala vs Colombo, PA, 9/1/1953. Vol. XXXVII.ii.622).”

³⁹ PA, 28 ta’ Lulju 2011

Fil-kaz odjern, l-ilmentatrici u l-Bank kellhom relazzjoni kuntrattwali bejniethom meta l-Bank biegh dan il-prodott lill-ilmentatrici.

Galadarba l-ilment johrog minn relazzjoni kuntrattwali, u din l-eccezzjoni hija bbazata fuq preskrizzjoni relatata ma' azzjoni akwiljana, din l-eccezzjoni dwar preskrizzjoni qieghda wkoll tigi michuda.⁴⁰

Dwar l-eccezzjoni a bazi tal-Artikolu 2156 tal-Kodici Civili, l-Arbitru jinnota li dan l-Artikolu tal-Kodici Civili fih diversi sub-artikoli u l-provdituri tas-servizz ma jindikaw l-ebda wiehed minnhom. Hu stabbilit fil-gurisprudenza tagħna li l-Artikolu tal-Ligi jrid jigi indikat b'mod li ma jħalli l-ebda dubju f'mohh il-gudikant għal liema preskrizzjoni ikun qed jalludi. L-Arbitru ma jistax jidhol bejn il-partijiet u jagħzel hu liema hija l-preskrizzjoni preciza li trid tapplika u, f'kaz ta' dubju, għandu jichad l-eccezzjoni.

Barra minn hekk, din l-eccezzjoni giet ipprezentata fis-27 ta' April 2018 u, għalhekk, kienet digà dahlet l-emenda ghall-Kodici Civili rigwardanti l-Artikolu 2160 tal-istess Kodici fejn il-ligi titfa' obbligi addizzjonali fuq min jeccepixxi l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 2147, 2148, 2149, 2156 u 2157, fejn jintqal espressament illi l-preskrizzjonijiet imsemmija f'dawn l-Artikoli "*m'għandhomx effett jekk il-partijiet li jeccepuhom ma jagħtux gurament minn jeddhom waqt il-kawza li m'humiex debituri jew li ma jiftakrux jekk il-haga gietx imħallsa*".

Dwar l-insenjament ta' dawn l-emendi recenti fil-Kodici Civili, l-Arbitru jagħmel referenza għal dak deciz f'dan ir-rigward **mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fl-ismijiet Bottega Del Marmista Ltd. vs Paul Mifsud pro et fis-26 ta' Jannar 2018**, u dak deciz mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fis-sentenza fl-ismijiet P&S Limited et vs Noel Zammit et fis-16 ta' Frar 2018, u l-Arbitru jagħmel tieghu l-argumentazzjoni tal-Qrati msemmija f'dawn is-sentenzi li għandhom relevanza ghall-kaz odjern.

Il-provdituri tas-servizz naqsu li jimxu ma' dak li jipprovdu l-emendi fl-Artikolu 2160 tal-Kodici Civili u wkoll li jindikaw l-Artikolu preciz tal-Ligi.

Għar-ragunijiet 'il fuq moghtija din l-eccezzjoni qieghda wkoll tigi michuda.

⁴⁰ Ara Roland Darmanin Kissau et vs GlobalCapital Financial Management Ltd., PA, 1/06/2017

Fil-Mertu

L-Arbitru jrid jiddeciedi dan il-kaz skont dak li, fil-fehma tieghu, huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.⁴¹

L-Ilmentatrici

Fl-ittra tagħha datata 13 ta' Mejju 2013, l-ilmentatrici spjegat li hi u r-ragel tagħha bdew jinvestu billi għamlu l-ewwel investiment tagħhom fil-*La Valette Malta Bond Fund* fejn huma kellhom il-flus kollha tagħhom investiti gewwa dan il-Fond.⁴² L-ilmentatrici spjegat li wara xi snin il-konsulent tal-Bank kien qalihom biex jiddiversifikaw u, fuq il-parir tieghu, qasmuhom f'diversi investimenti.

Fis-seduta tal-11 ta' Gunju 2018, l-ilmentatrici iddikjarat li

*“... kulma kellna qabel il-Property Fund kien il-Malta Bond Fund, u l-advisor tal-bank kien qalilna biex ma nhalluhomx kollha f'daqqa fil-Malta Bond Fund u ssugerielna l-Property Fund u xi haga ohra. Kien qalilna li dan il-fund jinvesti fi proprjetà barra minn Malta u għandu jħalliela qligħ tajjeb”.*⁴³

II-Provdituri tas-Servizz

Fis-sezzjoni C tar-risposta tagħhom, il-provdituri tas-servizz irrimarkaw li l-allegazzjonijiet tal-ilmentatrici huma nfondati fejn, essenzjalment, sahqu li: l-ilmentatrici iddikjarat hi stess li hija *experienced investor*, u dan kif ikkonkludew ukoll *Marccus Partners and Mazars Group* skont l-*Independent Review* li tqabbdu li jagħmlu mill-MFSA; l-ilmenti kollha tal-ilmentatrici digħi gew tranzatti permezz tal-kuntratt ta' tranzazzjoni li hija dahlet fih; fir-rigward tal-allegazzjonijiet tal-ilmentatrici li hi mhix investitur professjoni ta' esperjenza, li t-terminu “*experienced investor*” huwa definit fl-*Application Form* liema tifsira hija dik stabbilita fil-ligi, specifikament fl-*Investment Services Rules for Professional Investor Funds* fejn il-kriterji li jridu jigu milhuqa huma oggettivament determinabbi mit-tifsira stess; li kienet l-ilmentatrici stess li ddikjarat illi hija tikkwalifika bhala “*experienced investor*” abbazi tal-kriterji

⁴¹ Kap. 555, Art 19(3)(b)

⁴² A fol. 76

⁴³ A fol. 79

f'paragrafu 3 tal-*Application Form* u peress li l-ilmentatrici kienet investiet gewwa fondi ohra precedentement; li l-ilmentatrici għandha turi u tiprova ghafejn m'ghandhiex titqies bhala “*experienced investor*” u tiddikjara jekk għandhiex xi investimenti fi kwalunkwe fondi ohra li mhumiex gesiti mill-BAM.⁴⁴

Matul is-smigh ta’ dan il-kaz, il-provdituri tas-servizz ipprezentaw tlett *affidavits* flimkien ma’ dokumentazzjoni ohra kif gej:

*Affidavit tas-Sur Mario Mallia – Chief Executive Officer mal-Bank of Valletta p.l.c.*⁴⁵

Fl-*affidavit* tieghu saret partikolarment referenza ghall-fatt li l-investimenti fil-proprietà immobбли kienu gew affettwati b'mod negattiv kawza tal-krizi finanzjarja globali li hakmet is-swieg finanzjarji madwar id-dinja.

Barra minn hekk, hu sahaq fuq il-fatt li l-ilmentatrici kienet accettat l-Offerta tal-Bank (€0.75), liema Offerta kienet suggetta għal diversi kundizzjonijiet.

*Affidavit tas-Sur Kenneth Farrugia – Chief Officer Business Development mal-Bank of Valletta p.l.c.*⁴⁶

L-*affidavit* tieghu huwa iktar iffokat fuq l-irwolijiet tas-SICAV, tal-BOV Asset Management Limited (qabel VFM) bhala Manager tal-Fond, tal-Bank of Valletta p.l.c. bhala l-Kustodju tal-Fond, u l-LVMMPF innifsu kif ukoll il-komunikazzjonijiet mal-investituri. Fost dokumenti ohra, mal-*affidavit* tieghu giet ipprezentata kopja tal-Prospett Supplimentari datat l-1 ta’ Settembru 2005.

*Affidavit tas-Sur Peter Perotti – Chief Retail Banking Officer mal-Bank of Valletta p.l.c. u Direttur tal-La Valette Funds SICAV p.l.c.*⁴⁷

L-*affidavit* tieghu iffoka fuq is-sospensjoni tal-fidi tal-ishma fil-LVMMPF u x'wassal għal din is-sospensjoni, filwaqt li elenka d-diversi komunikazzjonijiet li

⁴⁴ A fol. 19-20

⁴⁵ A fol. 232

⁴⁶ A fol. 83

⁴⁷ A fol. 276

saru mal-investituri f'dan ir-rigward. Gew ukoll ipprezentati diversi kontijiet finanzjarji tal-iskema fost dokumenti ohra relatati mal-Fond.

It-tlett *affidavits* jinkludu stqarrijiet u dokumentazzjoni b'mod generali u mhux specifici ghall-ilment innifsu.

Kunsiderazzjonijiet Ohra

L-Investiment hekk kif mibjugh lill-Ilmentatrici u Aspetti ohra

Fis-seduta tal-11 ta' Gunju 2018, l-ilmentatrici spjegat li

"... konna morna I-branch ta' Haz Zabbar tal-BOV u kien ir-rappresentant tal-BOV li ssugerielna dan il-prodott. Nghid li r-ragel kien naqra xettiku dak il-hin ghax jibza' u r-ragel xtaq li jhallihom fil-Malta Bond Fund, però, fdajna fir-rappresentant tal-bank, u fuq li qalilna hu, ghamilnihom fil-Property Fund".⁴⁸

Ghal dik li hi dokumentazzjoni, l-ilmentatrici sahket, fis-seduta tal-11 ta' Gunju 2018, li

"... karti ffirmajt imma x'kien fihom ma qalulix. Nghid li hadd ma qalli li meta kont ser niffirma, kont ser niffirma li qed niddikjara li kont investitur ta' esperjenza".⁴⁹

L-akkwist tas-sehem fl-LVMMMPF mill-ilmentatrici fil-11 ta' April 2006, huwa evidenzjat bil-kopja tal-Contract Note li nharget mill-VFM.⁵⁰

Mal-Application Form tal-ilmentatrici giet kompluta *Experienced Investor Declaration Form*.⁵¹ Hekk kif indikat fl-Appendix V⁵² tal-Prospett Supplimentari⁵³ datat I-1 ta' Settembru 2005, (li huwa rifless bl-istess mod fil-Prospett Supplimentari li nhareg fis-6 ta' Marzu 2006), l-ebda applikazzjoni ghal dan l-investiment ma setghet tigi accettata sakemm din il-formola ma tkunx kompluta.

⁴⁸ A fol. 79

⁴⁹ A fol. 80

⁵⁰ A fol. 73

⁵¹ A fol. 59

⁵² A fol. 137

⁵³ A fol. 87

Sabiex investitur seta' jkun meqjus eligibbli li jinvesti fl-LVMMMPF, kellu jissodisfa d-definizzjoni ta' *experienced investor* u wahda minn tliet kriterji partikolari. Dawn it-tliet kriterji huma elenkti kemm fid-definizzjoni⁵⁴ ta' *experienced investor* fil-Prospett Supplimentari (dak ta' Settembru 2005 kif ukoll dak ta' Marzu 2006 li jirrifletti l-istess definizzjoni ta' *experienced investor*), kemm f'Appendix V tal-istess Prospett, kif ukoll fl-*Experienced Investor Declaration Form*.

Din il-formola tal-ahhar turi dikjarazzjoni iffirmata mill-ilmentatrici li hija kienet *experienced investor* peress li fil-hames snin precedenti kienet ghamlet tranzazzjonijiet ta' investimenti li kienu jammontaw ghal tal-inqas is-somma ta' USD50,000 jew l-ekwivalenti.

Dwar l-iffirmar tal-*Experienced Investor Declaration Form* mill-klijenti li xtraw dan il-Fond, l-Arbitru ra r-rapport tal-MFSA⁵⁵ li kien sar biex l-MFSA tara xi prattici ta' bejgh (*sales practices*) kien uza l-Bank biex biegh dan il-Fond.

Qabel xejn, l-MFSA ghamlitha cara li dan il-Fond ma setax jinbiegh lil kulhadd:

“The features of the Fund including its risk factors as described in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as ‘experienced investors’, therefore ‘persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved’ with regard to an investment in the Fund. Its features, including the relevant risks, made this an unsuitable product for unsophisticated retail investors or investors having a cautious risk profile. In fact, BOV’s own asset allocation models for investors, when updated to include reference to the Fund in March 2006, did not recommend any exposure to the Fund for clients with a cautious risk profile.”⁵⁶

Ghalhekk, il-fatt wahdu li l-investituri kienu iffirmaw din l-*Experienced Investor Declaration Form*,⁵⁷ li minghajr l-iffirmar tagħha l-Bank jew BAM ma setax ibieghilhom dan l-investiment, ma kienx ifisser li b'daqshekk l-investituri saru

⁵⁴ A fol. 90-91

⁵⁵ Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund 22 June 2012.

⁵⁶ Ibid., p.10, Bold tal-Arbitru

⁵⁷ Li kif ser jigi muri f'din id-decizjoni ma kinetx kompluta ghax ma kinetx konformi mal-Prospett Supplimentari

verament investituri ta' esperjenza. Din il-formola, *standard form*, inghatat mill-Bank jew *BAM* lil kull min deherlu li seta' jbieghlu dan il-Fond li inbiegh fuq skala kbira hafna lil eluf ta' klijenti.

Dan il-hsieb huwa wkoll dak li ddecidiet I-MFSA fir-rapport tagħha 'I fuq imsemmi:

"Further to an exercise carried out by the Authority to verify *inter alia* the nature of the investors, it was determined that by reference to the nature of their profession/occupation, various advisory clients reviewed would be regarded as unsophisticated investors. Many investors were only regarded as experienced investors due to their self-declaration that they had carried out investment transactions amounting to at least a sum of, or equivalent to, USD50,000. In this regard, the records of BOV provided to the MFSA in relation to these investors indicate that in various instances, BOV advisors did not take reasonable steps to ensure that the said investors were indeed experienced investors before advising them to invest in the Fund, and that the Fund was suitable for these clients."⁵⁸

Mela ghall-MFSA il-fatt li l-klijenti inghataw l-*Experienced Investor Declaration Form* biex jiffirmawha ma kienx bizzejzed u kien hemm certu responsabbilità applikabbi fuq il-Bank, u bl-istess mod il-BAM, biex jizgura li l-investituri kienu tasseg "experienced investors". L-Arbitru jaqbel ma' dan.

Għalkemm fil-kuntest ta' *advisory clients* hemm obbligi addizzjonal fejn kellu jigi assessjat is-suitability tat-tranzazzjoni għal-klijent, wieħed iqis li anke fejn is-servizz offrut lill-klijent ma kienx jinvolvi *investment advice*, il-Bank xorta kellu certu responsabbilità u kellu jezercita prudenza u diligenza fir-rigward ta' min qiegħed jinvesti u jiddahal fil-Fond, u dan minhabba l-kriterji specifici ta' eligibilità li kienu japplikaw għal min seta' jinvesti fil-Fond.

F'dan ir-rigward wieħed kellu jiehu in konsiderazzjoni għal min il-Fond kien, fl-ahhar mill-ahhar immirat jigifieri "Experienced investors" hekk kif definit fil-Prospett. Wieħed iqis ukoll aspetti ohra relevanti, perezempju, il-mod ta' kif inbiegh I-LVMMMPF fejn dan il-prodott gie "marketed" jew offrut mir-rappresentanti tal-Bank fuq firxa wiesgħa lil diversi klijenti; il-konnessjoni tal-

⁵⁸ *Ibid., Bold u italics* tal-Arbitru

Bank mal-Fond; u l-fatt li l-Fond kien *Professional Investor Fund* u li, ghalhekk, kien jaqa' taht regim distint u separat minn dak applikabbli ghal *Retail Funds* fejn ir-regim ta' *Professional Investor Funds* joffri inqas protezzjoni hekk kif imsemmi b'enfasi fis-sezzjoni intitolata "*Important Information*" fis-Supplementary Prospectus tal-LVMMPF stess.

L-Arbitru jaqbel ukoll ma' dak deciz mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili⁵⁹ fejn iddecidiet li bl-iffirmar wahdu ta' dokumenti f'kaz ta' bejgh ta' servizz finanzjarju ma kienx jeskolpa provditur tas-servizz jekk wiehed ma kienx konsapevoli ta' dak li kien qed jiffirma.

F'dan il-qasam fejn għandek espert fuq naħa u konsumatur zghir fuq in-naha l-ohra, il-Bank, u bl-istess mod il-BAM, kellu r-responsabbiltà li jara li l-klijent għandu "*the expertise, experience and knowledge*" li jifhem ir-riskji marbuta ma' dak il-prodott. Għalhekk klijent ma kellux sempliciment jintalab jiffirma dokumenti biex jagħmluh eligibbli fuq l-aspett biss li mtliet u giet iffirmata l-formola, mingħajr ma din tingħata l-hsieb, l-attenzjoni u l-importanza dovuta u mingħajr ma jigi wkoll zgurat li hemm bazi ragonevoli li tiggustifika dd-dikjarazzjonijiet in kwistjoni ta' *experienced investor*.

Għalhekk l-Arbitru jrid jara jekk verament l-ilmentatrici kellhiex dik l-expertise, esperjenza u t-tagħrif biex tinvesti f'dan il-Fond, u jekk gietx dikjarata "*experienced investor*" ghaliex sempliciment giet mogħtija l-Experienced Investor Declaration Form biex tiffirmaha. Dan l-Arbitru jrid jagħmlu skont il-provi migħuba quddiemu mill-partijiet.

Experienced Investor u l-Experienced Investor Declaration Form

A bazi tal-kontenut tal-Prospett Supplimentari datat 1 ta' Settembru 2005 (kif ukoll fil-Prospett Supplimentari li nhareg f'Marzu 2006), l-ebda applikazzjoni għal dan l-investiment ma setghet tigi accettata sakemm l-Experienced Investor Declaration Form ma tkunx kompluta. Fil-fatt, is-sezzjoni *Buying, Selling and Switching*⁶⁰ tal-Prospett Supplimentari, tindika bic-car u b'mod enfasizzat li:

⁵⁹ Evelyn Farrugia et vs GlobalCapital Financial Management Ltd., 11/07/2016

⁶⁰ A fol. 103

“No applications for investment will be accepted unless an Experienced Investor Declaration Form as set out in Appendix V accompanies it.”⁶¹

L-istess sezzjoni tindika ukoll:

“Investment in the Fund is only suitable for investors who meet the Experienced Investor criteria as defined under the section ‘Definitions’.”⁶²

Taht is-sezzjoni *Definitions*⁶³ fil-Prospett Supplimentari, *Experienced Investor* hija definita hekk kif gej:

“Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved. An investor must state the basis on which he/she satisfies this definition, either by confirming that he/she is:

- 1. a person who has worked in the financial services sector for at least one year in a professional position, or,*
- 2. a person who has been active, for at least one year in a professional position, in the acquisition and/or disposal of real estate property funds and/or in securities linked to real estate property, or,*
- 3. a person who within the past 5 years, carried out investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000.*

In case of joint Applicants, the Applicants must have either:

- i. carried out separately, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case each joint holder has to meet, individually, the Experienced Investor criteria, or,*
- ii. carried out jointly, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case, provided that they are the same joint holders, the Experienced Investor criteria may be met jointly.”*

⁶¹ *Ibid.*

⁶² A fol. 104

⁶³ A fol. 90

Izda jekk, imbagħad, tingħata harsa lejn l-*Experienced Investor Declaration Form*⁶⁴ li l-ilmentatrici giet ipprezentata sabiex tiffirma, **wieħed isib li hemm aspett materjali li huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma nħatax l-attenzjoni dovuta meta nbiegħ l-istess Fond.**

Dan l-aspett huwa, fil-fatt, l-istqarrija tal-bidu nett tad-definizzjoni ta' *Experienced Investor* min fuq xiex il-paragrafi sussegwenti huma msejsa. Il-formola, fil-fatt, tiddeskrivi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, izda ma tispecifikax u ma tinkludix b'dettall u prominenza l-paragrafu principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif fil-fatt deskritta b'mod komplut fis-sezzjoni "Definitions" fil-Prospett Supplimentari.⁶⁵

Fil-fatt, id-definizzjoni⁶⁶ fil-Prospett Supplimentari għandha klawsola inizjali krucjali li tghid "*Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved*".

Din l-istess klawsola principali ma gietx specifikata u mnizza fl-*Experienced Investor Declaration Form* ipprezentata lill-ilmentatrici, hekk kif imsemmi hawn fuq, izda l-enfasi fil-formola saret biss fuq il-paragrafi sussegwenti tad-definizzjoni. Lanqas giet ipprovduta xi evidenza li dan l-aspett seta' kien spjegat jew diskuss qabel l-investiment.

Fir-rapport tagħha tat-22 ta' Gunju 2012, dwar "sales practices" tal-BOV in konnessjoni ma' dan il-Fond, u li jitqies relevanti għal-kaz in kwistjoni, l-MFSA ukoll tat-importanza lil din il-parti tad-definizzjoni ta' "experienced investor":

"The features of the Fund including its risk factors as contained in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as 'experienced investors', therefore, 'persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved' with regard to the investment in the Fund."⁶⁷

⁶⁴ A fol. 59

⁶⁵ A fol. 90

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Report by the MFSA investigation into the sales practices...etc. p.10 Bold tal-Arbitru.

L-Eligibilità tal-ilmentatrici bhala *Experienced Investor*

Fl-applikazzjoni tagħha, l-ilmentatrici ffirmat li kienet eligibbli taht it-tielet kriterju, *cioè*, li fil-hames snin precedenti, għamlet tranzazzjonijiet ta' investiment li jammontaw għal mill-inqas is-somma, jew ekwivalenti, għal USD50,000.⁶⁸

Meta sar l-ezercizzju tal-*Mazars*⁶⁹ fis-sena 2011 fuq Direttiva tal-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta,⁷⁰ din id-ditta kienet rat il-fajl tal-ilmentatrici. L-ittra datata 21 ta' Jannar 2013,⁷¹ li intbagħtet mill-Bank lill-ilmentatrici tindika l-ezitu tal-ezercizzju li sar mill-*Mazars*.

F'din l-ittra gie spjegat li wara *review* tal-fajl tal-ilmentatrici mill-*Mazars*,

"... it results that you qualify as an "experienced investor" as defined in the approved Prospectus of the La Valette Multi Manager Property Fund (the Fund) and, consequently, you are not eligible for any additional payment from the Bank".⁷²

Il-prospett tal-*holdings* tal-ilmentatrici ipprezentat mill-provdituri tas-servizz jindika diversi tranzazzjonijiet li saru qabel kif wkoll wara li nxtara l-investiment fl-LVMMPF.⁷³

Minn din il-lista johrog li kien hemm biss dawn it-tranzazzjonijiet ta' investimenti matul il-hames snin precedenti tal-investiment fil-Fond f'April 2006:

- a) bejgh ta' sehem fil-*La Valette Malta Bond Fund ACC Fund* ghall-ammont ekwivalenti ta' EUR5,590.50 u EUR11,646.87 fl-10 ta' Mejju 2002, u fis-17 ta' Lulju 2002, rispettivament;
- b) trasferiment ta' sehem fil-*La Valette Malta Bond Fund ACC Fund* ghall-ammont ekwivalenti ta' EUR2,324.48 fl-1 ta' Marzu 2005;

⁶⁸ A fol. 59

⁶⁹ Ir-rapport jista' jitnizzel minn fuq is-sit tal-Awtorità:

<https://www.mfsa.com.mt/pages/announcement.aspx?id=5290>

⁷⁰ Din id-Direttiva kienet annessa mal-Applikazzjoni ta' Appell li l-provdituri tas-servizz kien ressaq quddiem it-Tribunal għas-Servizzi Finanzjarji kontra l-Awtorità tas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta fit-28 ta' Gunju 2012.

⁷¹ A fol. 62

⁷² Ibid.

⁷³ A fol. 63-64

- c) bejgh ta' sehem fil-*La Valette Malta Bond Fund ACC Fund* ghall-ammont ekwivalenti ta' EUR1,164.78 u EUR69,881.43 fil-21 ta' Marzu 2006, u fid-29 ta' Marzu 2006, rispettivament;

Il-lista tal-*holdings* tindika diversi tranzazzjonijiet li saru gewwa fondi ohra tal-BAM bhall-Vilhena Dynamic Multi Manager Fund, il-Vilhena Malta Bond Fund ACC u l-Wignacourt Malta Fund ACC, fejn dawn izda saru jew qabel il-hames snin precedenti tal-investiment fil-Fond jew wara l-investiment fil-Fond.

Konkluzjoni

- a) Irid jigi osservat li, minkejja li t-tranzazzjonijiet li kellha l-ilmentatrici skont il-prospett tal-*holdings* kienu jissodisfaw il-kriterju tal-USD50,000, jekk wiehed izomm f'mohhu d-definizzjoni b'mod holistika u kompluta hekk kif hi specifikata fid-definizzjoni tal-Prospett Supplimentari huwa ikkunsidrat li ma gietx ipprovduta bazi cara, konvincenti u ragonevoli fuq xiex wiehed jista' jqis lill-ilmentatrici bhala wahda "having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make [her] own investment decisions and understand the risks involved" li hija parti principali tad-definizzjoni ta' *experienced investor*, u dan meta wiehed iqis:
- i. in-natura ta' investimenti ohra li kellha l-ilmentatrici hekk kif imsemni fil-prospett tal-*holdings* indikat hawn fuq, fejn it-tranzazzjonijiet matul il-hames snin precedenti tal-investiment fil-Fond kienu biss relatati ma' investiment wiehed, il-*La Valette Malta Bond Fund*, li kien ta' natura differenti immirat ghal *retail investors* u jinvesti f'assi ta' natura differenti mhux relatati ma' proprjetà immobibli u, allura, sostanzjalment differenti minn kif kien l-LVMMPF;
 - ii. ilprofil tal-ilmentatrici fejn l-esperjenza tagħha ta' investimenti qabel ma sar l-investiment fil-Fond kienet limitata għal investiment gewwa prodott wiehed biss finanzjarju, l-*La Valette Malta Bond Fund*, hekk kif deskrift hawn fuq fejn jidher li l-ilmentatrici giet ikklassifikata bhala investitur ta' esperjenza biss fuq il-bazi ta' bejgh ta' ishma li hija kellha fil-*La Valette Malta Bond Fund*, peress li dawn kienu l-uniċi tranzazzjonijiet li hargu li sehhew **fil-hames snin precedenti tal-investiment fl-LVMMPF**.

Wiehed anke jqis ic-cirkostanzi tal-bejgh tal-prodott fejn, hekk kif spjegat mill-ilmentatrici fis-seduta tal-11 ta' Gunju 2018, hija kienet marret fil-fergha tal-Bank fejn rappresentant tal-Bank issuggerielha li tinvesti fil-Fond, u fejn l-ilmentatrici spjegat li

“Nghid li r-ragel kien naqra xettiku dak il-hin ghax jibza’ u r-ragel xtaq li jhallihom fil-Malta Bond Fund, però, fdajna fir-rappresentant tal-bank, u fuq li qalilna hu, ghamilnihom fil-Property Fund”.⁷⁴

Huwa ghalhekk meqjus li ma hemmx bazi fuq xiex jista' jigi kkunsidrat li l-ilmentatrici kellha l-“expertise and knowledge to be in a position to make [her] own investment decisions and understand the risks involved” fl-investiment *de quo* hekk kif deskrift fid-definizzjoni ta' experienced investor.

- b) L-*Experienced Investor Declaration Form*⁷⁵ tiddeskrivi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, izda ma tispecifikax u ma tinkludix b'dettal u prominenza il-paragrafu principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif, fil-fatt, hija deskritta b'mod komplut fis-sezzjoni “Definitions” fil-Prospett Supplimentari. Dan l-aspett materjali huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma inghatax l-attenzjoni dovuta meta nbiegh l-istess Fond ghall-iskop tal-eligibilità tal-investitur bhala *experienced investor*.

Huwa, allura, meqjus li meta l-ilmentatrici kienet qeda tiffirma l-*Experienced Investor Declaration Form*, hekk kif ipprezentata lilha, l-ilmentatrici ma gietx infurmata b'mod car u inekwivoku li permezz tal-firma tagħha kienet qed tiddikjara li hija għandha “expertise, experience and knowledge” li tista' tifhem ir-riskji involuti u, għalhekk, hija tista' tiehu decizjonijiet dwar l-investiment.

L-ilmentatrici fil-fatt sahqet, fis-seduta tal-11 ta' Gunju 2018, li

⁷⁴ A fol. 79

⁷⁵ A fol. 59

*“Nghid li karti ffirmajt imma x’kien fihom ma qalulix. Nghid li hadd ma qalli li meta kont se niffirma, kont ser niffirma li qed niddikjara li kont investitur ta’ esperjenza”.*⁷⁶

Id-definizzjoni ta’ *Experienced Investor* iddghajfet meta wiehed jara kif giet applikata fil-prattika l-eligibilità tal-ilmentatrici fil-kuntest ta’ *Experienced Investor* fejn dan gie applikat mill-Bank b’mod superficjali jew mhux komplut, izjed u izjed, meta wiehed jikkonsidra l-profil tal-ilmentatrici.

Meta I-Bank biegh il-prodott kellu jiehu certu mizuri ragonevoli biex jara li investitur jissodisfa b’mod konkret id-definizzjoni ta’ *Experienced Investor* u dan ghall-interess tal-klijent tieghu stess li kien qiegħed jidhol fi *Professional Investor Fund* u mhux xi fond għal *retail investors*.⁷⁷ Dan, izjed u izjed, fil-kuntest fejn il-Bank kien qiegħed ibiegh prodott immanigjat u mahrug minn kumpanija affiljata mieghu stess (hekk kif johrog mill-Prospett Supplimentari tal-LVMMPF) u fejn wieħed huwa għalhekk mistenni li jezercita izjed prudenza u diligenza fic-cirkostanzi.

- c) Ghalkemm, skont l-ittra tal-provdit tas-servizz,⁷⁸ id-ditta *Mazars* harget bil-konkluzjoni ta’ natura teknika li l-ilmentatrici kienet “*Experienced Investor*” u, allura, eligibbli li tinvesti f’dan il-Fond, dan ma jfissirx li awtomatikament kellha tingħata parir biex tixtri dan l-investiment mingħajr ma ssir, fosthom, analizi tal-profil ta’ riskju tal-ilmentatrici u l-appropriateness u suitability tat-tranzazzjoni fic-cirkostanzi partikolari tagħha.

Dan appart i-l-aspett li l-analizi minn *Mazars* tal-eligibilità tal-ilmentatrici bhala *experienced investor* kienet iffokata biss fuq jekk l-ilmentatrici tissodisfax wieħed mit-tliet kriterji b’mod akademiku u mhux in konsiderazzjoni tad-definizzjoni kollha b’mod komplut u holistiku u bl-approfondiment necessarju li kellu jsir f’dan ir-rigward biex ikunu

⁷⁶ A fol. 80

⁷⁷ Fis-sezzjoni intitolata “*Important Information*” f’pagina 6 tal-Prospett Supplimentari datat 1 ta’ Settembru 2005, (li hija riflessa bl-istess mod fil-Prospett Supplimentari li hareg fit-2006), hemm fil-fatt imnizzel li PIFs, jigifieri “Professional Investor Funds” huma fil-fatt “Non-Retail Schemes”.

⁷⁸ A fol. 62

ikkunsidrati l-aspetti kollha relevanti fir-rigward l-eligibilità tal-ilmentatrici.

- d) Il-Bank kellu l-obbligu li jagixxi fl-ahjar interessi tal-ilmentatrici skont ir-regolamenti applikabbi ghalih dak iz-zmien. Huwa ikkunsidrat li l-Bank ma gabx evidenza konvincenti u sufficjenti li dan l-obbligu intlahaq, hekk kif ragonevolment mistenni fir-rigward tal-ilmentatrici meta wiehed jikkunsidra d-diversi nuqqasijiet imsemmija hawn fuq min-naha tieghu.

Ghal dawn ir-ragunijiet l-Arbitru jiddeciedi li l-ilment huwa wiehed ekwu, gust u ragonevoli u qed jilqghu sakemm dan huwa kompatibbli ma' din id-decizjoni.

L-ilmentatrici kienet investiet s-somma ta' €32,088.01 fil-11 ta' April 2006,⁷⁹ u mal-Offerta inghatat lura s-somma ta' €22,847.21.⁸⁰ Wiehed jinnota wkoll li l-ilmentatrici irceviet is-somma totali ta' €284.83 minn distribuzzjoni li saret mill-istess Fond.⁸¹

L-ilmentatrici talbet li tircievi lura s-somma ta' €7,615.74.⁸²

L-ammont rikjest huwa inqas minn dak dovut kieku l-ilmentatrici kellha titpogga lura fil-pozizzjoni qabel ma ghamlet l-investiment. Fic-cirkostanzi, l-Arbitru qiegħed jilqa' t-talba tal-ilmentatrici għal rifondiment tas-somma indikata u ma jistax jaġthiha aktar minn dak li talbet.

Għaldaqstant, ai termini tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Arbitru qed jordna lil *Bank of Valletta p.l.c.* jħallas lill-ilmentatrici is-somma ta' sebat elef, sitt mijha u hmistax il-ewro u erbgha u sebghin centezmu (€7,615.74).

Bl-imghax legali mid-data li fiha l-ilmentatrici ipprezentat dan l-ilment quddiem l-Arbitru sad-data tal-hlas effettiv.

Bl-ispejjez kontra l-provdituri tas-servizz.

⁷⁹ A fol. 7

⁸⁰ A fol. 8

⁸¹ A fol. 61

⁸² A fol. 4

Dr Reno Borg
Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji